

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นางสาวผ่องศรี เอื้อบุญกนก

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
“การพัฒนานักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๒”
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๘
ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการประเมินให้ดำรงตำแหน่ง
ระดับ ๙ ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ

รัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๕๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่...../...../.....
เลขทะเบียน.....
เลขหมู่.....

คำนำ

การศึกษาการพัฒนาประสิทธิภาพหน่วยที่ทำหน้าที่สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้เป็นเอกสารการศึกษาในการฝึกอบรมหลักสูตร “การพัฒนานักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๒” สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผู้ศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร สำนักกรรมการ ๑ โดยทำหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบดูแลการปฏิบัติหน้าที่ในด้านผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ เห็นว่า การดำเนินงานของผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่มีความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญเป็นที่พอใจของคณะกรรมการได้ ดังนั้น จึงได้ดำเนินการศึกษากระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ บทบาทและภารกิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ศึกษาการจัดโครงสร้างและหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่สนับสนุนการดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อีกทั้ง ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงหน่วยงานและบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จนเป็นที่น่าเชื่อถือของคณะกรรมการ

อย่างไรก็ดี ด้วยระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้าค่อนข้างสั้นเนื้อหาในเอกสารฉบับนี้อาจไม่สมบูรณ์ครบถ้วนเท่าที่ควร แต่ก็หวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจศึกษาเพิ่มเติมทางด้านนี้ตามที่ควร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นางสาวผ่องศรี เอื้อบุญกนก
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการติดตามผล
การปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ในปัจจุบันการทำหน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการให้ข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น และคำปรึกษาแก่คณะกรรมการได้อย่างเป็นที่น่าเชื่อถือ เนื่องจาก

๑. การมอบหมายให้ข้าราชการเป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ มิได้มอบหมายตามความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญ
๒. ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยเห็นว่า การทำหน้าที่ด้านเลขานุการในคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรเป็นงานหลัก ส่วนการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเป็นงานรอง
๓. ระยะเวลาในการศึกษา ร่างพระราชบัญญัติ ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติมีระยะเวลาในการศึกษา ร่างพระราชบัญญัติที่น้อยมาก
๔. การจัดโครงสร้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อสนับสนุนงานกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ได้จัดโครงสร้างสนับสนุนกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรโดยจัดโครงสร้างแบบแยกส่วน

จากการศึกษากระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ บทบาท ภารกิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ การจัดโครงสร้างและหน่วยงานที่สนับสนุนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตลอดทั้ง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแล้ว เห็นว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรมีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑. จัดตั้งสำนักขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่ในด้านการสนับสนุนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการโดยเฉพาะ ซึ่งมีชื่อสำนักว่า "สำนักกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ" โดยมีการแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๑๔ กลุ่มงาน ซึ่งแบ่งตามความเชี่ยวชาญของกฎหมายในแต่ละด้าน
๒. งานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติมารวมอยู่ในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ คือ งานการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ การเปรียบเทียบกฎหมาย ของสำนักวิชาการ และงานบริการร่างกฎหมายตามความต้องการของสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร ของสำนักกฎหมาย นำมาเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ด้วย เนื่องจาก บุคลากรที่ดำเนินการจัดทำเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกฎหมายในแต่ละด้านเป็นผู้จัดทำเอกสาร และร่างกฎหมาย โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพียงแต่เสนอแนวความคิดว่าต้องการจัดทำร่างกฎหมายโดยมีสาระอย่างไร ซึ่งจะทำงานด้านวิชาการดังกล่าวถูกต้องมีคุณภาพเป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๓. การสร้างความเชี่ยวชาญให้แก่บุคลากรในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรมีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้เข้าร่วมฟังการประชุมแล้วจะทราบถึงความเป็นมาความเป็นไป การแก้ไข เหตุผลการแก้ไขของร่างพระราชบัญญัติ เป็นการสะสมความรู้เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจนเกิดความชำนาญความเชี่ยวชาญสามารถนำมาจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเปรียบเทียบกฎหมาย การจัดทำร่างกฎหมาย ตลอดจน สามารถให้ข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาแก่คณะกรรมการได้เป็นอย่างดีจนเกิดความน่าเชื่อถือ

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข – ค
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ภารกิจของสภาผู้แทนราษฎร	๑
สภาพปัญหา	๑
วัตถุประสงค์	๓
ขอบเขตการศึกษา	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	๔
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๕
แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กร	๕
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๙
บทที่ ๓ กระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	๑๓
และหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุน	
การจัดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร	๑๔
การจัดโครงสร้างและหน่วยงานเพื่อสนับสนุน	๑๗
กระบวนการร่างพระราชบัญญัติ	
การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ	๒๕
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการสนับสนุนกระบวนการ	๒๙
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	
บทที่ ๔ แนวทางการปรับปรุงหน่วยงานเพื่อสนับสนุนกระบวนการ	๓๓
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	
การจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณา	๓๙
ร่างพระราชบัญญัติ	
เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้งสำนักกรรมการ	๔๒
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๔๗

LIRT

บทที่ ๑ บทนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อรองรับและสนับสนุนภารกิจด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งภารกิจด้านนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร คือ

ภารกิจของสภาผู้แทนราษฎร รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. อำนาจในการตรากฎหมาย หมายถึง อำนาจในการออกพระราชบัญญัติ การแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกพระราชบัญญัติ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

๒. อำนาจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การตรวจสอบดูแลการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรี หรือฝ่ายบริหารด้วยวิธีการที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ คือ การตั้งกระทู้ถาม การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน และการขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล อันอาจส่งผลให้รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งได้ ซึ่งนับเป็นหลักการสำคัญอีกประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ให้มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกัน เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้อำนาจเกินขอบเขต จนอาจทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน

สภาพปัญหา

จากอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวการรองรับภารกิจในด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดโครงสร้างเพื่อรองรับภารกิจดังกล่าว ดังนี้

๑. สำนักวิชาการ
๒. สำนักการประชุม
๓. สำนักกฎหมาย
๔. สำนักกรรมวิธีการ ๑
๕. สำนักกรรมวิธีการ ๒
๖. สำนักกรรมวิธีการ ๓

สำนักต่าง ๆ ดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ที่นำเข้าสู่การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

สำนักการประชุมจะนำร่างพระราชบัญญัติที่เข้าสู่รัฐสภาเข้าสู่ระบบการพิจารณาโดยนำเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และเป็นเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในชั้นรับหลักการร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๑ และในชั้นให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๓

สำนักวิชาการจะดำเนินงานด้านการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาในแต่ละร่างพระราชบัญญัติเพื่อเผยแพร่แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ

สำนักกฎหมายมีหน้าที่ในการยกร่างพระราชบัญญัติตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อีกทั้งให้บริการข้อมูลทางด้านกฎหมายต่าง ๆ

สำนักกรรมธิการ ๑ สำนักกรรมธิการ ๒ และสำนักกรรมธิการ ๓ จะทำหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นวาระที่ ๒ ซึ่งเป็นการพิจารณาในรายมาตรา โดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดให้ “ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมธิการอาจขอให้เลขาธิการ แต่งตั้งข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการก็ได้” ซึ่งการทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการด้านพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและผู้ช่วยเลขานุการในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ในการชี้แจง ให้ข้อคิดความเห็น ให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งที่ผ่านมาการทำหน้าที่ดังกล่าวยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกดังกล่าวได้ เนื่องจาก

๑. ในวาระที่ ๒ ชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ การส่งร่างพระราชบัญญัติให้กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นเจ้าหน้าที่ในคณะกรรมการมิได้ส่งตามความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการแต่ละคณะ แต่จะส่งให้หน่วยงานที่ยังไม่ได้มีร่างพระราชบัญญัติพิจารณา เช่น ร่างพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ส่งให้คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคมพิจารณา เป็นต้น

๒. เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ยังไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่จะให้คำชี้แจง ข้อเสนอแนะ หรือคำปรึกษาให้แก่คณะกรรมการ จึงเป็นผลให้คณะกรรมการขาดความเชื่อถือในเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๓. เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีเวลาในการศึกษา และจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาพระราชบัญญัติ เนื่องจาก ได้รับทราบว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในเวลาที่กระชั้นชิดที่ร่างพระราชบัญญัติจะต้องเข้าสู่การพิจารณาในชั้นของคณะกรรมการ อีกทั้ง เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการสามัญประจำสภาซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบหลักที่กำหนดในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วัตถุประสงค์

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อ

๑. ศึกษาหาแนวทางการปรับปรุงหน่วยงานในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการร่างพระราชบัญญัติให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ศึกษาหาแนวทางให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญ ให้คำชี้แจง คำปรึกษา เสนอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตการศึกษา

๑. ศึกษากระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ
๒. ศึกษาอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
๓. ศึกษาโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

๑. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ อันได้แก่ ผู้ทำหน้าที่ร่างกฎหมาย ผู้ที่ดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในพระราชบัญญัตินั้น ๆ

๓. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการชี้แจง ตอบข้อซักถาม เสนอแนะ หรือให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้เป็นอย่างดี

คำนิยามศัพท์

การพัฒนาประสิทธิภาพ หมายถึง การปรับปรุงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้สามารถสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้ง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในกระบวนการร่างพระราชบัญญัติเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการให้ข้อพิจารณา ข้อคิดเห็น และคำปรึกษาให้กับคณะกรรมการได้อย่างเป็นที่น่าสนใจ

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานทางด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการตรากฎหมาย จำเป็นต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานในการร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดโครงสร้างเพื่อสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คือ สำนักการประชุม สำนักวิชาการ สำนักกฎหมาย สำนักกรรมการ ๑ สำนักกรรมการ ๒ และสำนักกรรมการ ๓ แม้ว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีการพัฒนาโครงสร้างหน่วยงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ กระแสโลกาภิวัตน์ และรัฐธรรมนูญที่เปลี่ยนแปลงไปแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เกิดความพอใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ดังนั้น จึงได้นำเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาศึกษาเพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างการดำเนินงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีเพื่อสนับสนุนการศึกษา ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงองค์กร ขอนำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ดังนี้
ความหมายของการจัดองค์กร (ธงชัย สันติวงษ์ ๒๕๓๕, ๑๑)

การจัดองค์กร หมายถึง การจัดระเบียบเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กร หรือหน่วยงานภายใน เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ได้โดยสะดวกเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในหน่วยงานขนาดใหญ่ที่มีขอบข่ายความรับผิดชอบกว้างขวาง หรือมีปริมาณงานสูงมาก การจัดองค์กรยิ่งมีความสำคัญมาก

ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงองค์กร

เมื่อมีการจัดองค์กรเพื่อดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือผลสำเร็จของงาน เมื่อองค์กรเหล่านั้นประสบกับความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้โครงสร้าง ระบบงานที่จัดไว้ไม่สามารถดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้าง ระบบงานให้สามารถรองรับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา การปรับปรุงองค์กรที่มีอยู่อาจมีการขยายตัว การแยก การยุบเลิก รวมทั้งการตั้งใหม่ จึงเป็นภารกิจที่จะต้องกระทำตลอดเวลาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนไป

การออกแบบของค์การ (Michael Hammer and James Champy, REENGINEERING THE CORPORATION : A MANIFEST FOR BUSINESS REVOLUTION,(New York : HarperCollins Publishers ๑๙๙๓) : ๓๑ - ๓๖)

การออกแบบของค์การสามารถจัดหมวดหมู่ได้เป็น ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

๑. การรีปรับโครงสร้างใหม่ เป็นการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์การ (Restructuring) เป็นการเปลี่ยนแปลง

- ๑.๑ ลดขนาดขององค์การโดยรวม
- ๑.๒ ลดจำนวนหน่วยงานย่อยขององค์การ
- ๑.๓ ลดขนาดของหน่วยงานย่อย
- ๑.๔ ลดจำนวนระดับของสายการบังคับบัญชา

๒. Reengineering เป็นเรื่องของการทบทวนกระบวนการต่าง ๆ ขององค์การ ซึ่งเป็นยุทธวิธี (Tactic) มากกว่ากลยุทธ์ (Strategic) เพราะประการแรกเน้นที่กระบวนการปฏิบัติงาน (Operational Process) ประการที่สองกรอบระยะเวลาของการปรับปรุงมักเป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ

๓. ความรู้ความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับองค์การ (Rethinking) เป็นการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับประเด็นและการตัดสินใจขององค์การ ในการออกแบบของค์การให้มีรูปแบบใด ๆ ย่อมสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ออกแบบของค์การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การอย่างไร ดังนั้น ในการออกแบบใหม่จำเป็นต้องมีแนวทางของการคิดใหม่ในการออกแบบของค์การและเปลี่ยนแปลงองค์การ เริ่มมีการใช้คำต่อไปนี้ เช่น ต้นทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) ความสามารถหลักขององค์การ (Corecomperencies) และการเรียนรู้ขององค์การ (Organization Learning) ซึ่งคำเหล่านี้นำมาใช้ในการสร้างความรู้ความเข้าใจใหม่เพื่อออกแบบของค์การ แนวการศึกษาด้านการรีปรับโครงสร้างใหม่และ Reengineering การบริหารจัดการองค์การสะท้อนให้เห็นถึงความคิดความเข้าใจของผู้ออกแบบของค์การ

หลาย ๆ หน่วยงานได้พยายาม Reengineering จากโครงสร้างแนวตั้ง มาเป็นกระบวนการในแนวนอน โดยตัดหน้าที่ตามแผนกต่าง ๆ ออกไป และตัดอำนาจสายการบังคับบัญชา ซึ่งการออกแบบของค์การดังกล่าวมีปัญหาอุปสรรคยากต่อการปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแนวคิดใหม่โดยกำหนดลักษณะขององค์การ เช่น เราคือใคร เราสนับสนุนในเรื่อง

อะไร ความมุ่งหมายขององค์การ วิธีการขององค์การ หรือความสามารถขององค์การที่จะทำให้ ลูกค้าหรือผู้บริโภครพอใจ ประโยชน์ของการสร้างความรู้ความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับองค์การและ จุดอ่อนของการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การ (นิตยา เงินประเสริฐศรี, ๒๕๔๒: ๓๓๘ - ๓๔๓)

นายชาญชัย จารุวัตร ผู้มีบทบาทในธุรกิจยืนยันว่า "การรีอับระบบ" มีความ จำเป็นอย่างยิ่งในวงธุรกิจของประเทศไทย โดยได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การรีอับระบบ (Reengineering) คือ การปฏิรูป ๓ องค์ประกอบใหญ่ภายในองค์การ คือ คน (People) กระบวนการทำงาน (Process) และเทคโนโลยี (Technology) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร ในด้านต่าง ๆ ๔ ด้าน คือ ต้นทุน (Cost) คุณภาพ (Quality) ความเร็ว (Speed) ในการบริการ (Services) นี้ ผลประโยชน์ที่หวังว่าได้รับนั้น ต้องเป็นผลประโยชน์อย่างมากมายมหาศาลไม่ใช่ ๑๐% หรือ ๑๐๐% แต่ว่าเป็น ๑๐๐๐% (สำนักงาน ก.พ. ๒๕๓๗, ๕)

นายบัณฑิต ล้ำซ่า (รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ผู้มีประสบการณ์ในการนำการรีอับระบบมาใช้ในธนาคารอธิบายความหมายของการรีอับ ระบบ (Reengineering) ว่า คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน ซึ่งต่างจากคำว่า ยุทธศาสตร์ ซึ่งหมายถึงการกำหนดตลาด กำหนดประเภทของสินค้าที่จะขาย การทำการ รีอับระบบต้องอยู่บนสมมุติฐานที่ว่ากำหนดประเภทของสินค้าที่จะขาย การกำหนด ยุทธศาสตร์ถูกต้อง เราจึงมาปรับกระบวนการทำงาน ปรับการบริการ ปรับการผลิตสินค้าให้มี คุณภาพ เพื่อสนองตอบตามความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด นั่นก็คือ วัตถุประสงค์หลักของ การทำรีอับระบบ (สำนักงาน ก.พ. ๒๕๓๗, ๖)

การนำกระบวนการรีอับระบบมาใช้ในองค์กรไม่ใช่เรื่องง่ายและเรื่องยากเกินไป ถ้าผู้บริหารสูงสุดขององค์การมีความตั้งใจจริงที่จะทำการรีอับระบบการทำงานเปลี่ยน กระบวนการทำงาน หรืออาจพูดด้วยว่าการทำรีอับระบบ คือ การปฏิรูปองค์ประกอบหลักใน องค์ ๓ องค์ประกอบ คือ (สำนักงาน ก.พ. ๒๕๓๗, ๑๘)

๑. คน (People) หน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลในองค์การจะต้องถูกเปลี่ยน ไป คือเมื่อมีการรีอับระบบแล้ว คำอธิบายลักษณะงาน (Job Description) ของตำแหน่งจะ ต้องเปลี่ยนแปลงไป ถ้าทำแล้วพบว่าคำอธิบายลักษณะงานของตำแหน่งยังเหมือนเดิม ก็หมายความว่า องค์การยังไม่ได้มีการทำการรีอับระบบจริง

๒. กระบวนการทำงาน (Process) ลักษณะของกระบวนการทำงานจะต้องเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อโครงสร้างหรือไม่ก็ได้

๓. เทคโนโลยี (Technology) มีการนำเครื่องมือที่มีเทคนิคการทำงานใหม่ ๆ มาช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน เช่น มีการนำเครื่องประมวลผล (Computer) มาใช้ ทั้งนี้ การใช้จะต้องใช้อย่างเหมาะสม มีระบบมิใช่เพียงแค่นำเครื่องประมวลผลมาเป็นโปรแกรมสำหรับการพิมพ์ (Word Processing) เท่านั้น

การรื้อปรับระบบในองค์การประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่สำคัญ ตามลำดับ ดังนี้

๑. การเปลี่ยนทัศนคติใหม่ (Rethink) ก่อนเริ่มปรับเปลี่ยนอะไรก็ตามบุคคลในองค์การต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นการรื้อปรับระบบจะต้องรื้อถอนปรัชญา ความเชื่อเดิม ปรับเปลี่ยนทัศนคติ กฎเกณฑ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เคยทำกันมา แล้วตั้งสมมุติฐานมาใหม่ ซึ่งถือว่าการเปลี่ยนความยึดเหนี่ยวในปรัชญาเดิมจะเป็นขั้นตอนที่ยากที่สุดในการรื้อปรับระบบ

๒. การออกแบบใหม่ (Redesign) การรื้อปรับระบบไม่ใช่แค่การเปลี่ยนโครงสร้างองค์การใหม่เท่านั้น มีหลายคนเข้าใจว่าการรื้อปรับระบบ คือ การปรับปรุงโครงสร้างองค์การใหม่ (Reorganization) หรือการปรับปรุงโครงสร้างองค์การใหม่ (Restructuring) แต่จริงแล้วคือความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะการนำกระบวนการรื้อปรับระบบใช้เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานที่ไม่ใช่แค่ย้ายโต๊ะ ย้ายเก้าอี้ ย้ายที่เก็บเอกสาร แต่ต้องทำการปรับเปลี่ยนสมรรถภาพของการทำงานให้ดีขึ้น เปลี่ยนวิธีการทำงานให้ทันสมัย คิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถผลิตสินค้า หรือบริการให้ได้ดีกว่าเดิม โครงสร้างขององค์การขนาดใหญ่ (ระบบราชการ) มักจะมีชั้นของการบังคับบัญชาซ้ำซ้อนกัน ยิ่งขนาดขององค์การใหญ่เท่าใด ก็ยิ่งมีคนซ้ำซ้อนมากขึ้นเท่านั้น ที่มีการแยกชั้นของการบังคับบัญชากันมากก็เพื่อความแตกต่างว่าคนนั้นเป็นหัวหน้าคนนี้ จากหัวหน้างาน เป็นหัวหน้าฝ่าย เป็นหัวหน้าส่วน เป็นหัวหน้ากอง โครงสร้างแบบนี้แหละที่เรียกว่าคู่ย์อ้ายต่อกระบวนการทำงาน เพิ่มความยาวของกระบวนการตัดสินใจการทำงานที่มีขั้นตอนยากซึ่งมักจะไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น องค์การที่ยิ่งใหญ่เท่าใด (ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน) ย่อมรื้อปรับระบบได้ยากขึ้นเท่านั้น

๓. การพัฒนาเครื่องมือใหม่ (Retrain) การนำเครื่องมือเทคโนโลยีมาใช้้อย่างเหมาะสมเป็นเรื่องหลักการรื้อปรับระบบในองค์การ ซึ่งคนส่วนใหญ่มักเข้าใจว่าการนำเครื่องประมวลผล (Computer) มาใช้ในองค์การเป็นการทำการรื้อปรับระบบแล้ว จริงอยู่ว่าเครื่อง

ประมวผลเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการหรือปรับระบบแต่เครื่องประมวผลไม่ใช่ส่วนเดียวในกระบวนการหรือปรับระบบ

๔. การฝึกรอบรมใหม่ (Retrain) การปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนให้ยอมรับเข้าใจปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของคน การทำงานภายใต้รูปแบบโครงสร้าง และระบบงานใหม่ ตลอดจนการทำงานกับเครื่องมือประมวผลซึ่งไม่เคยใช้มาก่อนนั้น จะต้องมีกรให้การศึกษฝึกรอบรมแก่ผู้ปฏิบัติให้มีความพร้อมก่อนการทำงานกล่าวได้ว่าผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ได้รับการฝึกรอบรมอย่างถูกต้องในองค์การที่มีการนำกระบวนการหรือปรับระบบมาใช้ จะไม่สามารถทำงานได้โดย (สำนักงาน ก.พ. ๒๕๓๗, ๑๘ - ๒๐)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๑. มนตรี เติ้งตระกูล ได้ทำการศึกษาเรื่อง "รัฐสภาไทย : ศึกษากรณีปัญหาความอ่อนแอ" ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗. โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการศึกษาเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่มีผู้บันทึกรวบรวมไว้ โดยได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้รัฐสภาไทยอ่อนแอ ดังนี้

การตรวจสอบการบริหารประเทศของฝ่ายบริหารถูกจำกัดด้วยรัฐธรรมนูญ และรัฐสภาขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานเนื่องจากคณะปฏิวัติรัฐประหาร อีกทั้งหน่วยงานที่รองรับการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติขาดความเป็นอิสระ ขาดอุปกรณ์เครื่องมือและกำลังเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมีไม่เพียงพอในการสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติ

ดังนั้น จึงได้เสนอแนวทางการปรับปรุงรัฐสภา ดังนี้

- ต้องมีหน่วยงานด้านข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพเพื่อบริการในด้านข้อมูลแก่สมาชิก และสามารถติดตามการบริหารงานของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- มีบุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ เพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภา
- ให้มีการตั้งคณะกรรมการและคณะที่ปรึกษากรรมการ ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเป็นผู้ช่วยคณะกรรมการในด้านข้อมูลและงานเอกสาร
- คณะบุคคลที่ปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สมาชิกรัฐสภาตลอดจนส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะต้องเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร

๒. วันนพ ศรีประภาภรณ์และคณะ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รัฐสภาไทย : กรณีศึกษาการปรับปรุงโครงสร้างและกระบวนการจัดการเพื่อรองรับรัฐธรรมนูญใหม่" ซึ่งเป็นการทำวิทยานิพนธ์ หลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิตการจัดการภาครัฐและเอกชน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการรัฐสภาสามัญและวิเคราะห์รัฐธรรมนูญในหมวดที่เกี่ยวกับรัฐสภา ผลการศึกษาพบว่า

โครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในปัจจุบันสามารถปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญได้ และได้เสนอแนะการปรับปรุงโครงสร้างเป็น ๒ แนวทาง คือ

- จัดโครงสร้างเป็น ๒ หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และมีการปรับปรุงโครงสร้างภายในหน่วยงาน โดยกำหนดกลุ่มงานที่มีลักษณะเดียวกันหรือกลุ่มภารกิจที่เกี่ยวพันกันเข้าด้วยกัน เป็นวงจรตามขั้นตอน และมีการแบ่งงานกันใหม่ให้เหมาะสมตามภารกิจและตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตลอดจนปริมาณงานที่รับผิดชอบ

- จัดโครงสร้างเป็น ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานหอสมุดและสารสนเทศ ซึ่งสำนักงานนี้ได้รวมลักษณะงานหรือกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาไว้ในหน่วยงานเดียวกัน

พร้อมทั้ง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกหน่วยงานให้ชัดเจนและลดความซ้ำซ้อน มีการพัฒนาระบบงานในด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของแต่ละสำนักงาน พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานตามระบบงานใหม่โดยมีการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ และมีการวางแผนอัตรากำลังอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

๓. พรรณิภา เสริมศรี ทำการศึกษาเรื่อง "การพัฒนาประสิทธิภาพผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙" ซึ่งเป็นการศึกษาในการฝึกอบรมหลักสูตร "การพัฒนานักบริหารระดับสูง" สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ คือ

๓.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพให้บุคลากรโดยมีการจัดการฝึกอบรมบุคลากรผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้มีความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุม ระบบงานรัฐสภา การยกร่างกฎหมาย การจัดทำเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องให้แก่คณะกรรมการ การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

๓.๒ กำหนดมาตรฐานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ คือ

- เป็นนิติกร หรือวิทยากร สังกัดสำนักกรรมการ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป
- มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

- มีความรู้เรื่องหลักกฎหมาย

๓.๓ การปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากร โดยควรดำเนินการ ดังนี้

- เสริมสร้างปรัชญาและอุดมการณ์ที่เหมาะสมต่องานให้แก่บุคลากร
- สร้างขวัญกำลังใจ โดยการเพิ่มค่าตอบแทน การสร้างความเติบโตทาง

สายงาน

๓.๔ การปรับโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับภารกิจ ควรปรับโครงสร้างของสำนักงานให้มีสำนักกรรมการที่รับผิดชอบงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยตรง เมื่อมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง สามารถเลือกสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทำให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

การปรับโครงสร้างของสำนักงานโดยกำหนดสำนักกรรมการที่รับผิดชอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นกรรมการโดยตรงโดยปรับอำนาจหน้าที่ของสำนักกรรมการที่มีอยู่ ๓ สำนัก โดยให้มีสำนักกรรมการ ๒ สำนัก รับผิดชอบคณะกรรมการสามัญ และอีก ๑ สำนักรับผิดชอบคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยแบ่งหน่วยงานในสำนักกรรมการที่รับผิดชอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้มีหน้าที่รับผิดชอบครอบคลุมกฎหมายทุกด้าน โดยแบ่งกลุ่มงานที่รับผิดชอบในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็น ๓ กลุ่มงาน คือ

๑. กลุ่มงานร่างพระราชบัญญัติด้านการเมือง การปกครอง มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน และการยุติธรรม

๒. กลุ่มงานร่างพระราชบัญญัติด้านเศรษฐกิจ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การสื่อสาร และการคมนาคม

๓. กลุ่มงานร่างพระราชบัญญัติด้านสังคม มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การศึกษา การสาธารณสุข การแรงงาน การกีฬา การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สรุปได้ว่า การปรับปรุงหน่วยงานในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ดำเนินการปรับปรุงเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพถูกต้อง รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งการปรับปรุงหน่วยงานได้พิจารณาจากโครงสร้าง หน้าที่ความรับผิดชอบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถลดขั้นตอน สามารถสร้างผู้เชี่ยวชาญในด้านสาขาต่าง ๆ เพื่อรองรับและสนับสนุนให้การปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ

บทที่ ๓

กระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐสภามีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการให้ความเห็นชอบ ซึ่งการตรากฎหมายบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน เป็นผู้เสนอกฎหมายให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาเป็น ๓ วาระ คือ

วาระที่ ๑ การพิจารณาหลักการทั่วไปของร่างพระราชบัญญัติเพื่อลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติแล้วให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ ๒ แต่ถ้าสภาผู้แทนราษฎรมิมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใด พระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

วาระที่ ๒ การพิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติเป็นรายมาตรา โดยคณะกรรมการที่สภาแต่งตั้ง หรือคณะกรรมการเต็มสภา ดังนี้

คณะกรรมการที่สภาแต่งตั้ง สภาผู้แทนราษฎรจะมีมติให้คณะกรรมการธิการสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เสนอญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเวลา ๗ วัน นับจากวันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาผู้แทนราษฎรจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ไว้เป็นอย่างอื่น

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับตามมาตราและให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติหรือที่กรรมการธิการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

คณะกรรมการเต็มสภา ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรมิมีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการเต็มสภาให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

วาระที่ ๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระนี้ของสภาผู้แทนราษฎรจะไม่มีการอภิปรายแต่จะให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในพระราชบัญญัตินั้น ๆ ใน

กรณีที่สภาลงมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ เป็นอันตกไป แต่ในกรณีที่สภามีมติให้ความเห็นชอบให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภาต่อไป

คณะกรรมการร่วมกัน หากร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่เห็นชอบเป็นร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และคะแนนที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้ง หากรัฐสภาไม่มีมติเห็นชอบให้ตั้งบุคคลที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ และให้คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภารายงานและเสนอผลการพิจารณาต่อรัฐสภา หากรัฐสภาไม่มีมติเห็นชอบให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยต่อไป แต่ถ้าวุฒิสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

การจัดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การดำเนินการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การเตรียมการก่อนการประชุม
๒. การดำเนินการประชุม
๓. การดำเนินการภายหลังการประชุม

การเตรียมการก่อนการประชุม

๑. ความพร้อมด้านบุคลากรโดยจัดเตรียมบุคลากรผู้มีความรู้และความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง และรู้ธรรมเนียมปฏิบัติในการประชุมสภาเป็นอย่างดี เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การนับคะแนนเสียง ติดตามมติของที่ประชุม จัดทำบันทึกการประชุม ควบคุมเครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน บันทึกเทปการอภิปราย เดินหนังสือให้แก่สมาชิกในห้องประชุม จดชวเลข ตลอดจนการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบผู้เข้าฟังการประชุมสภา และดูแลเรื่องความปลอดภัยและความเรียบร้อยในบริเวณรัฐสภา

๒. ความพร้อมด้านสถานที่ประชุม มีการตรวจสอบความเรียบร้อยของสถานที่ประชุม ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องประชุมทุกครั้งก่อนที่จะมีการประชุมและในระหว่างการประชุม

๓. ความพร้อมทางด้านเอกสารและอุปกรณ์การประชุม เอกสารที่ใช้ในการประชุมสภา ได้แก่ หนังสือนัดประชุม ระเบียบวาระการประชุม เอกสารประกอบการพิจารณา อุปกรณ์การประชุม ได้แก่ เครื่องลงคะแนนเสียง หีบบัตร ฯลฯ

๓.๑ หนังสือนัดประชุมสภา หมายถึง เอกสารการกำหนดเวลาประชุมซึ่งเลขานุการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่เลขานุการของที่ประชุมสภา จะเป็นผู้นัดตามคำสั่งของประธานสภาผู้แทนราษฎร การนัดประชุมสภาจะต้องดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และโดยทั่วไปการนัดประชุมจะต้องทำเป็นหนังสือเว้นแต่เมื่อได้บอกนัดครั้งต่อไปในที่ประชุมแล้ว การนัดประชุมต้องนัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน แต่ประธานสภาฯจะนัดเร็วกว่านั้นก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน และในการส่งหนังสือนัดประชุมมักจะต้องส่งระเบียบวาระกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปด้วย

๓.๒ การจัดระเบียบวาระการประชุม หมายถึงการจัดลำดับเรื่องที่จะพิจารณาในที่ประชุมสภาฯ โดยประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมจะพิจารณาได้เฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

๓.๓ การจัดระเบียบวาระการประชุมเรื่องด่วน ประธานสภาผู้แทนราษฎร อาจจัดระเบียบวาระการประชุมเรื่องด่วนได้ใน ๒ กรณี คือ

๓.๓.๑ เมื่อประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนจะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

๓.๓.๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุม

การดำเนินการประชุม

สภาผู้แทนราษฎรจะต้องดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนดไว้ และในการดำเนินการประชุมสภาผู้แทนราษฎร จะต้องกระทำในระหว่างสมัยประชุมเท่านั้น สมัยประชุมมี ๒ ประเภท คือ

๑. สมัยประชุมสามัญของรัฐสภา ในปีหนึ่ง ๆ ให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภา ๒ สมัย คือ สมัยประชุมสามัญทั่วไป และสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

๒. สมัยประชุมวิสามัญ หมายถึง การเปิดประชุมนอกสมัยประชุมสามัญของ
รัฐสภา ซึ่งกระทำได้ ๒ กรณี คือ

๒.๑ พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมวิสามัญได้เมื่อมี
ความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ

๒.๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทั้งสองสภารวมกัน หรือ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการ
ประกาศเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้

วันเวลาประชุม ในสมัยประชุมหนึ่ง ๆ สภาจะต้องกำหนดวันเวลาประชุมใน
สมัยนั้น ๆ โดยสภาผู้แทนราษฎรจะกำหนดก่อน ซึ่งโดยทั่วไปอาจมีมติให้ประชุมสัปดาห์ละ ๑
วัน หรือสัปดาห์ละ ๒ วัน เมื่อสภาผู้แทนราษฎรกำหนดวันประชุมแล้ว วุฒิสภามักจะกำหนด
วันประชุมให้สอดคล้องกับสภาผู้แทนราษฎร

องค์ประชุม หมายถึง จำนวนต่ำสุดของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมสภาตามที่
กำหนดในรัฐธรรมนูญ

ประธานของที่ประชุม หมายถึง ผู้ที่นั่งบัลลังก์เป็นประธานในขณะที่มีการ
ประชุมสภา

เลขานุการที่ประชุมสภา ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการของที่ประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร ได้แก่ เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการประจำของสำนัก
งานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

การอภิปราย การอภิปรายจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีผู้เสนอญัตติขึ้นมาและมีการถาม
มติในสภา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการถามตอบกระทู้ถาม การแถลงการณ์ของรัฐมนตรี และการที่
สมาชิกขอแถลง

การลงมติ คือ การหาข้อยุติในปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือญัตติใดญัตติหนึ่ง
โดยทั่วไปข้อบังคับการประชุมของสภากำหนดไว้ว่าให้มีการลงมติภายหลังการอภิปรายสิ้นสุด
โดยประธานสภาจะถามความเห็นและให้ที่ประชุมลงมติ

การออกเสียงลงคะแนน แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ การออกเสียงลงคะแนนโดย
เปิดเผยและการออกเสียงลงคะแนนลับ

การดำเนินการภายหลังการประชุม

เมื่อการประชุมแต่ละครั้งสิ้นสุดลง สิ่งที่ต้องดำเนินการภายหลังการประชุม คือ

๑. บันทึกการประชุมสภา คือ การจัดทำบันทึกเกี่ยวกับสาระสำคัญของผลการพิจารณาในที่ประชุมสภา เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานของทางราชการ สำหรับค้นคว้าอ้างอิง และเพื่อเผยแพร่ให้ส่วนราชการ และสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้ทราบถึงผลการดำเนินการในการประชุมแต่ละครั้ง

๒. รายงานการประชุมสภา เป็นการจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ในสภาทุกคำพูด ตั้งแต่เริ่มประชุมจนเลิกประชุมในแต่ละครั้ง รายงานการประชุมจึงนับว่าเป็นเอกสารทางราชการที่สามารถใช้เป็นหลักฐานการค้นคว้าอ้างอิงในทางประวัติศาสตร์

๓. การยืนยันมติ หมายถึง การยืนยันในข้อตกลงที่สภายอมรับแล้ว ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมโดยทั่วไปจะกำหนดให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง การยืนยันมติจะกระทำภายหลังการประชุมสภาในแต่ละครั้ง ซึ่งการยืนยันมติจะกระทำได้ ดังนี้

๓.๑ การยืนยันมติในเรื่องการแต่งตั้งบุคคลเพื่อแจ้งให้บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งทราบถึงมติของที่ประชุมสภาว่า ผู้นั้นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด

๓.๒ การยืนยันมติในเรื่องผลการดำเนินงานของรัฐบาลเพื่อแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

การจัดโครงสร้างและหน่วยงานเพื่อรองรับการสนับสนุนกระบวนการร่างพระราชบัญญัติของสำนักงานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดโครงสร้าง และกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่สนับสนุนกระบวนการร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

๑. **สำนักวิชาการ** มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการวิจัยและรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ

(๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลในวงงานสภา

(๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

- (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานและการให้บริการตามหลัก
บรรณารักษศาสตร์
- (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาและวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ
- (๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและฐานข้อมูล โดยนำเทคโนโลยี
สารสนเทศมาใช้พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ
- (๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระ
ราชบัญญัติและญัตติ
- (๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทางวิชาการและเอกสารเผยแพร่
ด้านการเมืองการปกครอง
- (๙) ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิจัยและพัฒนา ตลอดจนดำเนินการให้มีการ
นำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ
- (๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงานด้านความร่วมมือระหว่าง
ประเทศกับหอสมุดรัฐสภานานาชาติ
- (๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์การเมืองการปกครองตาม
หลักวิชาการ พิพิธภัณฑ์ บริการนำชม จัดแสดงนิทรรศการ
- (๑๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานจดหมายเหตุของรัฐสภา
- (๑๓) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้มอบหมาย

๒. สำนักการประชุม มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและ
ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ร่างพระราช
บัญญัติเกี่ยวกับเด็ก สตรีและคนชราหรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ ร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือพระราชกำหนดที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร
และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาต้องพิจารณาตามรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมสภา
- (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
- (๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกนายกรัฐมนตรีนในที่ประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร

- (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา
- (๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี หรือเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภา
- (๗) ดำเนินการเกี่ยวกับญัตติที่เสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา
- (๘) ดำเนินการเกี่ยวกับกระทู้ถามสดและกระทู้ถามทั่วไปที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งถามรัฐมนตรี
- (๙) ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งที่ต้องดำเนินการในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมร่วมกันตามที่รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ช้อบบังคับการประชุมรัฐสภา หรือช้อบบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรกำหนด
- (๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ
- (๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวกับเด็ก สตรี และคนชราหรือผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพ
- (๑๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการนัดประชุมและระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
- (๑๓) ดำเนินการจัดทำขั้นตอน แนวทางและวิธีดำเนินการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
- (๑๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการลงมติของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา การจัดทำและแสดงผลการออกเสียงลงคะแนนของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา
- (๑๕) ดำเนินการยืนยันมติของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาไปยังส่วนราชการ หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- (๑๖) ดำเนินการเกี่ยวกับฐานข้อมูลนิติบัญญัติและสารบบพระราชบัญญัติ
- (๑๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๓. สำนักกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) จัดทำร่างกฎหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ส่วนราชการ และประชาชน
- (๒) ศึกษา วิเคราะห์เกี่ยวกับกฎหมายเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย
- (๓) ศึกษา วิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) ติดตามและประสานการจัดทำร่างกฎหมายในชั้นพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมรัฐสภา และที่ประชุมคณะกรรมาธิการ
- (๕) ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายที่ใช้บังคับ เพื่อเสนอปรับปรุง หรือให้มีกฎหมายใหม่เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม หรือการบริหารประเทศ
- (๖) วินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบและข้อบังคับ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและส่วนราชการในสังกัด
- (๗) ตรวจสอบพิจารณายกร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- (๘) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั่วปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- (๙) ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น
- (๑๐) ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายในบริบทของสภาพสังคมที่เป็นอยู่ และวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม
- (๑๑) ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและพัฒนากฎหมาย
- (๑๒) จัดทำคำแปรญัตติ ร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑๓) ดำเนินการร่างญัตติ กระหู่ถาม คำอภิปราย และหนังสือติดต่อส่วนราชการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑๔) ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่คณะกรรมการธิการตามที่ถูกร้องขอ

(๑๕) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

๔. สำนักกรรมการ ๑ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการและธุรการทั่วไปในการประชุมของคณะกรรมการธิการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการร่วมกัน และคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การพิจารณา สอบสวนและศึกษาเรื่องใด ๆ ติดตามมติของคณะกรรมการเพื่อจัดทำรายงานและยื่นยันมติของคณะกรรมการไปยังสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการเกษตรและสหกรณ์ การคมนาคม การเงิน การคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน ติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร การพัฒนาเศรษฐกิจ การพาณิชย์ การสวัสดิการสังคม การสื่อสารและโทรคมนาคม และพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตลอดจนการจัดสัมมนา การประชาสัมพันธ์ การเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่องนั้น ๆ

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อเสนอแนะด้านวิชาการและกฎหมายเพื่อประกอบเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการหรืออนุกรรมการ

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการของสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม ญัตติ หรือเรื่องที่คณะกรรมการดำเนินการศึกษา หรือสอบสวนในเรื่องต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๔) ค้นคว้าและจัดทำเอกสารทางวิชาการ เปรียบเทียบกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการ

(๕) จัดทำ รวบรวมคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม และญัตติ หรือเรื่องที่คณะกรรมการดำเนินการ
ศึกษา หรือสอบสวน

(๖) จัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๑๓ กลุ่มงาน ดังนี้

๑. กลุ่มงานบริหารทั่วไป

๒. กลุ่มงานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

๓. กลุ่มงานคณะกรรมการการคมนาคม

๔. กลุ่มงานคณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน

๕. กลุ่มงานคณะกรรมการติดตามบริหารงบประมาณ

๖. กลุ่มงานคณะกรรมการติดตามการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๗. กลุ่มงานคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

๘. กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ

๙. กลุ่มงานคณะกรรมการการพาณิชย์

๑๐. กลุ่มงานคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม

๑๑. กลุ่มงานคณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม

๑๒. กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๑๓. กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

๑๓. กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

๕. สำนักกรรมการ ๒ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการและธุรการทั่วไปในการประชุมของ
คณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ
ร่วมกัน และคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการ
พิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องใด ๆ ติดตามมติของคณะกรรมการเพื่อจัดทำรายงาน และ
ยืนยันมติของคณะกรรมการไปยังสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ด้านกิจการสภาผู้แทนราษฎร กิจการเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ การกีฬา การตรวจ

รายงานการประชุม การต่างประเทศ การตำรวจ การทหาร การปกครอง การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และการศึกษา ตลอดจนการจัดสัมมนา การประชาสัมพันธ์ การเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่องนั้น ๆ

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อเสนอแนะด้านวิชาการ และกฎหมายเพื่อประกอบเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการของสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม ญัตติ หรือเรื่องที่คณะกรรมการดำเนินการศึกษา หรือสอบสวนในเรื่องต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๔) ค้นคว้าและจัดทำเอกสารทางวิชาการ เปรียบเทียบกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการ

(๕) จัดทำ รวบรวมคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม และญัตติ หรือเรื่องที่คณะกรรมการดำเนินการศึกษา หรือสอบสวน

(๖) จัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๑๓ กลุ่มงาน ดังนี้

๑. กลุ่มงานบริหารทั่วไป
๒. กลุ่มงานคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
๓. กลุ่มงานคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ
๔. กลุ่มงานคณะกรรมการการกีฬา
๕. กลุ่มงานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
๖. กลุ่มงานคณะกรรมการการต่างประเทศ
๗. กลุ่มงานคณะกรรมการการตำรวจ
๘. กลุ่มงานคณะกรรมการการทหาร
๙. กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง
๑๐. กลุ่มงานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

๑๑. กลุ่มงานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๑๒. กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา

๑๓. กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

๖. สำนักกรรมการ ๓ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการและธุรการทั่วไปในการประชุมของ คณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ ร่วมกัน และคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องใด ๆ ติดตามมติของคณะกรรมการเพื่อจัดทำรายงาน และยืนยันมติของคณะกรรมการไปยังสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา หน่วยงานและบุคคลที่ เกี่ยวข้อง ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ การพลังงาน การพัฒนาการเมือง การแรงงาน การวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสาธารณสุข และการอุตสาหกรรม ตลอดจน การจัดสัมมนา การประชาสัมพันธ์ การเดินทางไปศึกษาดูงานเรื่องนั้น ๆ

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อเสนอแนะด้าน วิชาการและกฎหมายเพื่อประกอบเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการหรือคณะอนุ กรรมการ

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการของสภา ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม ญัตติ หรือเรื่องที่คณะกรรมการดำเนินการศึกษา หรือสอบสวนในเรื่องต่าง ๆ ตาม รัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา กฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๔) ค้นคว้าและจัดทำเอกสารทางวิชาการ เปรียบเทียบกฎหมายเพื่อเป็น ข้อมูลประกอบการพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการ

(๕) จัดทำ รวบรวมคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม และญัตติ หรือเรื่องที่คณะกรรมการดำเนินการ ศึกษา หรือสอบสวน

(๖) จัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๑๒ กลุ่มงาน ดังนี้

๑. กลุ่มงานบริหารทั่วไป
๒. กลุ่มงานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
๓. กลุ่มงานคณะกรรมการการแพทย์สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๔. กลุ่มงานคณะกรรมการการท่องเที่ยว
๕. กลุ่มงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ

ประพฤติมิชอบ

๖. กลุ่มงานคณะกรรมการพลังงาน
๗. กลุ่มงานคณะกรรมการพัฒนาการเมือง
๘. กลุ่มงานคณะกรรมการแรงงาน
๙. กลุ่มงานคณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๐. กลุ่มงานคณะกรรมการสาธารณสุข
๑๑. กลุ่มงานคณะกรรมการอุตสาหกรรม
๑๒. กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาร่าง

พระราชบัญญัติ (ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙)

การเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. การติดตามเพื่อสรุปผล ประเด็นการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๑ ในชั้นรับหลักการ

๒. การมอบหมายผู้รับผิดชอบร่างพระราชบัญญัติและการออกหนังสือนัด

ประชุม

๓. การจัดทำหนังสือแจ้งเลขานุการคณะรัฐมนตรี

๔. การศึกษาข้อมูลเพื่อให้มีความเข้าใจในร่างพระราชบัญญัติ

๕. การประสานงานกับส่วนราชการโดยทางหนังสือราชการ และทางโทรศัพท์

๖. การจัดทำตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ และเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

๗. การจัดลำดับอายุของคณะกรรมการเพื่อเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม

๘. การเตรียมตัวเพื่อการอ่านร่างพระราชบัญญัติ

๙. การดำเนินการเกี่ยวกับคำแปรญัตติ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตรวจสอบคำแปรญัตติว่าดำเนินการถูกต้องตามข้อบังคับการประชุมฯ หรือไม่ และนำมาทำการแจ้งคำแปรญัตติโดยจัดทำเป็นตารางเปรียบเทียบระหว่างสมาชิกแต่ละท่านมีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมหรือตัดความในมาตราใด วรรคใด กับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการแปรญัตติในมาตรานั้น ๆ

๑๐. การทำหนังสือยืนยันมติและนัดประชุมคณะกรรมการฯ

๑๑. การจัดทำหนังสือเชิญผู้มาร่วมประชุม หนังสือขออนุมัติรัฐมนตรีให้ข้าราชการมาร่วมประชุม

การปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ

๑. การอ่านพระราชบัญญัติ พร้อมทั้งการแสดงความคิดเห็น

๒. การนำเสนอการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติผ่านระบบสารสนเทศ

๓. การทำบันทึกการประชุม

๔. การจัดทำสรุปผลการประชุม เพื่อให้โฆษกคณะกรรมการแถลงข่าว และประชาสัมพันธ์ในระบบ INTERNET

๕. การสงวนความเห็น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๔ กำหนดว่า "กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนความเห็นในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัย" ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต้องติดตามประเด็นที่กรรมการขอสงวนความเห็นโดยนำมาบันทึกไว้ในบันทึกการประชุมและนำมาจัดทำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

๖. การจัดทำหนังสือเชิญผู้แปรญัตติ โดยที่ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๑ กำหนดว่า "ให้เลขาธิการประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการธิการไว้ ณ บริเวณสภาและมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติ หรือผู้แปรญัตติมาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติแล้วแต่กรณี ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน....." ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการธิการจึงต้องทำเสนอเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือนัดผู้แปรญัตติตามข้อบังคับการประชุมและขั้นตอนการปฏิบัติราชการ อีกทั้ง ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะต้องจดประเด็นการชี้แจงคำแปรญัตติว่าคณะกรรมการเห็นด้วยกับการแปรญัตติหรือไม่ หากคณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติโดยชี้แจงให้ผู้แปรญัตติแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจกับการชี้แจงหรือแก้ไขของคณะกรรมการหรือไม่ เพื่อนำรายละเอียดดังกล่าวประกอบไว้ในรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

การดำเนินการเมื่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว

๑. การจัดทำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดทำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามมติของที่ประชุมเสนอที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตรวจรายงานดังกล่าวเพื่อยืนยันความถูกต้อง พร้อมทั้ง ประสานกับหน่วยงานที่เป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ หรือ กรรมการที่เป็นผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจทานความถูกต้องต่อจากนั้น นำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขแล้วเสนอผู้อำนวยการกลุ่มงานฯ และคณะทำงานตรวจทานร่างพระราชบัญญัติของสำนักกรรมการ ๑ ตรวจจบความถูกต้อง และเสนอรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขแล้วให้ เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อลงนามในท้ายรายงานร่างพระราชบัญญัติ

๒. จัดทำหนังสือนำส่งร่างพระราชบัญญัติที่พิจารณาเสร็จแล้วถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อบรรจุในระเบียบวาระการประชุม โดยให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลงนาม และสำเนารายงานดังกล่าวให้สำนักการประชุม

๓. เมื่อคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จเรียบร้อยแล้ว และบรรจุระเบียบวาระการพิจารณาในการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ แล้ว ผู้ช่วยเลขานุการจะประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อดำเนินการเตรียมข้อมูลเพื่อชี้แจง ตอบข้อซักถามของคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะกรรมการประสานงานพรรคฝ่ายค้าน อีกทั้ง จัดประเด็นเพื่อส่งมอบให้คณะกรรมการที่กำลังชี้แจงในสภาผู้แทนราษฎร

๔. การเตรียมคำแถลงร่างพระราชบัญญัติ ผู้ช่วยเลขานุการต้องประสานงานกับสำนักการประชุมเพื่อแจ้งระเบียบวาระให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและคณะกรรมการฯ ทราบและจัดทำคำแถลงร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้วเพื่อให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแถลงต่อที่ประชุม

๕. ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต้องติดตามประเด็นการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ เพื่อได้ทราบถึงเหตุผลของการพิจารณาในแต่ละมาตรา และผลการลงมติของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๓

๖. การติดตามการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในการพิจารณาของวุฒิสภา โดยผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต้องติดตามการเสนอร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบส่งมอบวุฒิสภาเพื่อพิจารณา พร้อมทั้งติดตามประเด็นการพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่ ๑ ติดตามการพิจารณาและเจตนารมณ์ในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการวุฒิสภา ติดตามประเด็นการอภิปรายของวุฒิสภาในวาระที่ ๒ ในแต่ละมาตรา และติดตามผลการลงมติของวุฒิสภาในวาระที่ ๓

๗. การติดตามการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรกรณีวุฒิสภาแก้ไข เมื่อร่างพระราชบัญญัติได้ผ่านการลงมติของวุฒิสภาแล้ว เลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต้องติดตามว่า ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอให้วุฒิสภาพิจารณามีการแก้ไขหรือไม่ หากมีการแก้ไขสภาผู้แทนราษฎรอาจพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยการแก้ไขของวุฒิสภาก็ได้ ดังนั้น กรณีที่สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบตามวุฒิสภาแก้ไขก็ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว แต่หากสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยการแก้ไขของวุฒิสภาต้องมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา ซึ่งผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น จะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอีกครั้ง และจะต้องติดตามเจตนารมณ์การแก้ไขร่าง

พระราชบัญญัติในแต่ละมาตราของคณะกรรมการร่วมกันของทั้ง ๒ สภาจนจบขั้นตอนดังกล่าว

๘. การติดตามการประกาศใช้กฎหมาย ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการต้องติดตามว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อใด เพื่อทราบผลบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

๙. การจัดทำบันทึกการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อร่างพระราชบัญญัติได้ประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จะต้องจัดทำบันทึกการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าความเป็นมาและเหตุผลของการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้น ๆ ที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรโดยดำเนินการรวบรวมผลการพิจารณาที่เป็นเหตุผลของการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ตั้งแต่คณะรัฐมนตรีเสนอมายังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาจนประกาศใช้เป็นกฎหมาย จัดทำบทสรุปและประโยชน์ที่จะได้รับ พร้อมทั้ง จัดทำบทวิเคราะห์เชิงวิชาการในร่างพระราชบัญญัติ นำมาจัดทำเป็นรูปเล่มเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บและการศึกษาค้นคว้า

๑๐. รวบรวมข้อมูลเอกสารของร่างพระราชบัญญัติทั้งหมดส่งมอบให้กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงเพื่อจัดเก็บต่อไป

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการสนับสนุนกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดให้ “เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการอาจขอให้เลขาธิการ แต่งตั้งข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการก็ได้”

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านมา จะทำหน้าที่ด้านธุรการ การอำนวยความสะดวกในที่ประชุม การจดบันทึกการประชุม การจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา และการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตามมติของที่ประชุมเท่านั้น ยังไม่สามารถที่จะทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกฎหมายนั้น ๆ ได้อย่างเป็นที่น่าเชื่อถือของคณะกรรมการได้ ดังนั้น จึงได้กำหนดในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่ให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อฝึกฝนให้ข้าราชการมีความรู้ความเชี่ยวชาญในกฎหมายนั้น ๆ แต่ในการ

ประชุมคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านมาข้าราชการที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการยังไม่มีความรู้ความสามารถที่จะเสนอข้อพิจารณาให้คำปรึกษา หรือเสนอแนะได้ตามความคาดหวังของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ เนื่องจาก

๑. การมอบหมายให้ข้าราชการเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแล้ว ร่างพระราชบัญญัตินั้นจะเข้าสู่การพิจารณาในวาระที่ ๒ ในชั้นของคณะกรรมการซึ่งจะต้องพิจารณาเรียงตามรายมาตรา จะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักกรรมการ ๑ สำนักกรรมการ ๒ และสำนักกรรมการ ๓ โดยที่รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้จะนำร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ให้ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ และผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานคณะกรรมการต่าง ๆ เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมิได้คำนึงว่าเจ้าหน้าที่ที่รับแต่งตั้งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้นหรือไม่ เช่น ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. มอบหมายให้ กลุ่มงานคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับผิดชอบในการเป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการดังกล่าว แทนที่จะมอบให้กลุ่มงานคณะกรรมการยุติธรรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการดังกล่าว

๒. ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานด้านเลขานุการให้กับคณะกรรมการสามัญประจำสภา ซึ่งงานในหน้าที่รับผิดชอบหลักดังกล่าวมีมากอยู่แล้ว ดังนั้น การดำเนินงานในการเป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จึงเห็นว่าเป็นงานรองจากงานหลัก ซึ่งจะต้องทำงานหลักให้แล้วเสร็จก่อนจึงจะทำงานรองดังกล่าวเป็นผลให้การทำงานด้านผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๓. ระยะเวลาในการศึกษาร่างพระราชบัญญัติ

ระยะเวลาในการศึกษาร่างพระราชบัญญัติของผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ มีระยะเวลาในการศึกษาร่างพระราชบัญญัติที่น้อยมาก เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ที่รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการดังกล่าวได้ทราบว่าได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวก็ต่อเมื่อร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและบรรจुरะเบียบวาระการประชุมก่อนวันที่มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งวัน ซึ่งการศึกษาข้อมูลของร่างพระราชบัญญัติทำได้โดยฟังการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินั้นในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในชั้นรับหลักการ โดยเจ้าหน้าที่จะศึกษาจากประเด็นต่าง ๆ ของที่ประชุมเพื่อนำมาศึกษาและหาข้อมูลเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ เพื่อจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาให้คณะกรรมการพิจารณาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งจะนัดประชุมในวันต่อไป

๔. การจัดโครงสร้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อสนับสนุนงานกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดโครงสร้างสนับสนุนกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรโดยจัดโครงสร้างแบบแยกส่วนกล่าวคือ

๔.๑ สำนักการประชุมรับผิดชอบในการดำเนินการนำร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่ระบบและนำเข้าบรรจุในระเบียบวาระการประชุมเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๑ การรับหลักการแห่งพระราชบัญญัติ และในวาระที่ ๓ เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบแห่งร่างพระราชบัญญัติ และทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อีกทั้ง ดำเนินการยืนยันมติการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

๔.๒ สำนักกฎหมาย มีหน้าที่ในการบริการทางด้านการร่างกฎหมาย การสืบค้นกฎหมายตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๔.๓ สำนักวิชาการ มีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสาระสำคัญ หลักการและเหตุผล และตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติระหว่างฉบับเดิมและฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำมาเผยแพร่แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บุคคลในวงงานรัฐสภา และบุคคลภายนอกที่สนใจ

๕.๕ สำนักกรรมวิธีการ ๑ สำนักกรรมวิธีการ ๒ และสำนักกรรมวิธีการ ๓ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการเป็นเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ เป็นรายมาตรา โดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดให้ “เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการอาจขอให้เลขาธิการ แต่งตั้งข้าราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการก็ได้” ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ได้เป็นอย่างดีจนสามารถให้ข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาให้กับคณะกรรมการได้ และจัดทำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๓ ได้อย่างถูกต้องต่อไป

การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าวมิได้ก่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ แต่อย่างไร กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในแต่ละสำนักฯ กลุ่มงานฯ จะปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายโดยมิได้ศึกษาหาความรู้ให้ลึกซึ้งเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ดังนั้น ข้อมูลเอกสารที่นำมาจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาการยกร่างกฎหมายจึงเป็นข้อมูลเอกสารเบื้องต้นที่มีได้แสดงถึงความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ อีกทั้ง ในการพิจารณาวาระที่ ๒ ชั้นกรรมวิธีการ ผู้ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติก็ได้ศึกษาข้อมูลเอกสารจากเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ซึ่งเป็นข้อมูลเอกสารเบื้องต้นมิได้มีการวิเคราะห์ ข้อมูลแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่จะวิเคราะห์ประเด็นการพิจารณา หรือชี้แจงให้เห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจนเป็นที่น่าพอใจของคณะกรรมการได้

บทที่ ๔

แนวทางการปรับปรุงหน่วยงานเพื่อสนับสนุนกระบวนการร่างพระราชบัญญัติ

จากปัญหาอุปสรรคดังกล่าวแล้วนั้น ไม่ว่าจะเป็นการมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ หรือการจัดโครงสร้างหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวเป็นการจัดโครงสร้างแบบแยกส่วน คือ หน่วยงานใดมีหน้าที่ร่างกฎหมายก็ร่างไป หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาก็ดำเนินการจัดทำไป หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นรายมาตรา ก็ดำเนินการดำเนินไป โดยมีได้มีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร ดังนั้น การสร้างความเชี่ยวชาญให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเป็นผู้ช่วยเหลือเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจึงไม่สามารถเกิดความเชี่ยวชาญได้ ดังนั้น จึงเห็นว่า ควรจะหาแนวทางการแก้ไขโดยพิจารณาจากกระบวนการร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรทั้งกระบวนการ และนำมาปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่สนับสนุนกระบวนการร่างพระราชบัญญัติให้มาอยู่ในหน่วยงานเดียวกันโดยเห็นสมควรดำเนินการ ดังนี้

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่กระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑. จัดตั้งสำนักขึ้นใหม่โดยให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยเฉพาะ และมีการแบ่งหน่วยงานภายในออกเป็นกลุ่มงานที่กำหนดตามความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายในสาขาต่าง ๆ
๒. หน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินำมารวมอยู่ในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ เช่น
 - งานการยกร่างกฎหมายตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสำนักกฎหมาย
 - งานการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเปรียบเทียบกฎหมายในสำนักวิชาการมาเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบรวมอยู่ในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่
๓. การสร้างความเชี่ยวชาญให้บุคลากรในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่เห็นควรให้บุคลากรในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ได้มีโอกาสได้เข้าไปสังเกตการณ์ฟังการประชุมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งจะทำให้บุคลากรดังกล่าวได้รับรู้ที่มาเหตุผลของการแก้ไขปรับปรุงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ตลอดจนถึงเจตนารมณ์ของการแก้ไข

ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งจะทำให้บุคลากรดังกล่าวมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง จนสามารถให้ข้อพิจารณา ข้อคิดเห็น และคำปรึกษาแก่คณะกรรมการพิจารณาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ จนเป็นที่น่าเชื่อถือของคณะกรรมการฯ

จากแนวทางการพัฒนาหน่วยงานในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอดังกล่าวเห็นควรให้มีการจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยเฉพาะ และมีการแบ่งหน่วยงานภายในเป็นกลุ่มงานที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายในสาขาต่าง ๆ นั้น ควรพิจารณาแบบบูรณาการทั้งกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อสร้างความเชี่ยวชาญ ความชำนาญให้กับเจ้าหน้าที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาจนำการจัดโครงสร้าง และการกำหนดความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหน่วยงานทางด้านกฎหมายของฝ่ายบริหารที่ดำเนินการสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายจนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภาระหน้าที่ มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย และศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

(๒) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีหรือแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย

(๓) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร่างกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ

(๔) ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ หรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ

(๕) ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และเจ้าหน้าที่ของรัฐในด้านกฎหมายและการร่างกฎหมาย รวมทั้ง การเผยแพร่ ทำความเข้าใจด้านกฎหมายแก่บุคคลทั่วไป

(๖) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดิน

(๗) จัดพิมพ์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับ

(๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล รวมทั้งจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับระบบกฎหมายไทยและระบบกฎหมายต่างประเทศ และงานวิจัยกฎหมาย หรือวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำกฎหมาย การใช้กฎหมาย และการพัฒนากฎหมายให้ถูกต้อง สร้างความเป็นธรรมและส่งเสริมการพัฒนาประเทศและประโยชน์สุขของประชาชน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย รวมทั้ง ยังกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรี มอบหมาย และพิจารณาเสนอความเห็นให้มีการแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย รวมทั้ง ช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐในการจัดทำร่างกฎหมาย

(๒) ให้ความเห็นทางกฎหมายแก่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐ

(๓) งานประสานการนิติบัญญัติ โดยตรวจสอบดูแลงานกฎหมายของประเทศ และแก้ไขปัญหาคือข้อขัดข้องในการเสนอกฎหมาย รวมทั้ง การช่วยเหลืองานด้านกฎหมายในชั้นรัฐสภา

(๔) จัดทำคำแปลกฎหมาย ให้ความเห็นทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการกู้เงิน และให้คำปรึกษา หรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐ หรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศ หรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ

(๕) วิจัยและพัฒนากฎหมาย โดยตรวจสอบสภาพปัญหาของประเทศและสังคม แล้วทำการศึกษาวินิจฉัยเพื่อร่างกฎหมายใหม่หรือแก้ไขกฎหมายเดิม

(๖) การพัฒนาหลักกฎหมายปกครองเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติราชการ รวมทั้ง รับผิดชอบกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

(๗) ทำหน้าที่เป็นศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้วบริการค้นคว้าแก่รัฐบาล รัฐสภา หน่วยงานของรัฐ และประชาชน

(๘) ดำเนินการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐเพื่อให้ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน

(๙) ปฏิบัติอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การจัดองค์กรภายใน

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดส่วนราชการภายในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

- (๑) สำนักอำนวยการ
- (๒) ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง
- (๓) สถาบันพัฒนากฎหมายมหาชน
- (๔) สำนักกฎหมายต่างประเทศ
- (๕) สำนักกฎหมายปกครอง
- (๖) สำนักหลักนิติบัญญัติ

นอกจากส่วนราชการภายในข้างต้น กฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดกลุ่มปฏิบัติงานด้านวิชาการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่หลักในการจัดทำร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมายและการพัฒนากฎหมายขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

- (๑) ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
- (๒) ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง
- (๓) ฝ่ายกฎหมายคลัง
- (๔) ฝ่ายกฎหมายคมนาคม

- (๕) ฝ่ายกฎหมายการค้าและอุตสาหกรรม
- (๖) ฝ่ายกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๗) ฝ่ายกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา
- (๘) ฝ่ายกฎหมายการศึกษา
- (๙) ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม
- (๑๐) ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข
- (๑๑) ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมแพ่ง
- (๑๒) ฝ่ายกฎหมายยุติธรรมทางอาญา
- (๑๓) ฝ่ายพัฒนากฎหมาย
- (๑๔) ฝ่ายกฎหมายการเงิน

นอกจากการนำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาศึกษาแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานกฤษฎีกา ก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่สามารถนำมาศึกษาเพื่อวิเคราะห์ในการจัดตั้งสำนักใหม่ได้ ดังนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ภารกิจ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ นายกรัฐมนตรีหรือออกกฎกระทรวงโดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี การประสานราชการกับรัฐสภา การประสานราชการกับส่วนราชการในพระองค์ การประสานราชการกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ และภารกิจเกี่ยวกับประชาชน โดยพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร พัฒนาการออกกฎ ระเบียบ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ประสานการปฏิบัติตามนโยบายและมติคณะรัฐมนตรีตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อนำไปสู่การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี

(๒) ประสานราชการกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เกี่ยวกับการดำเนินการเสนอและพิจารณาร่างกฎหมาย และเรื่องที่เกี่ยวข้องที่กำหนดให้ขอรับความยินยอมหรือความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา ตลอดจนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา เสนอมายังคณะรัฐมนตรี

(๓) ประสานราชการกับส่วนราชการในพระองค์เกี่ยวกับภารกิจของนายกรัฐมนตรีนหรือคณะรัฐมนตรีที่จะต้องขอพระราชทานพระมหากรุณาตามกฎหมายหรือระเบียบประเพณี

(๔) ประสานราชการกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๕) บริการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกี่ยวกับงานในอำนาจหน้าที่แก่ประชาชน

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การจัดองค์กรภายใน แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) สำนักบริหารกลาง
- (๒) กองการประชุมคณะรัฐมนตรี
- (๓) สำนักนิติธรรม
- (๔) สำนักบริหารงานสารสนเทศ
- (๕) สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
- (๖) สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
- (๗) สำนักส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี
- (๘) สำนักเอกลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

จากการแบ่งส่วนราชการดังกล่าวจะขอล่าว่าเพียงการแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักนิติธรรมเท่านั้นเนื่องจากเป็นสำนักที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษา ดังนี้

สำนักนิติธรรม แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๘ กลุ่มงาน ดังนี้

- (๑) กลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา
- (๒) กลุ่มงานบริหารทั่วไป
- (๓) กลุ่มกฎหมายความมั่นคง
- (๔) กลุ่มกฎหมายเศรษฐกิจ
- (๕) กลุ่มกฎหมายสังคม
- (๖) กลุ่มกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและคมนาคม
- (๗) กลุ่มนิติบัญญัติและองค์การอิสระ
- (๘) ฝ่ายวิชาการและพัฒนากฎหมาย

การจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากการจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนของพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะเห็นได้ว่าการแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะแบ่งส่วนราชการตามความชำนาญของกฎหมายในด้านต่าง ๆ ได้ครอบคลุมมากกว่า ดังนั้น แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรที่จะนำการจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาปรับปรุงเพื่อเป็นแนวทางการจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่ในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

สำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ชื่อว่า "สำนักกรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ" โดยมีการแบ่งหน่วยงานภายในตามความเชี่ยวชาญออกเป็น ๑๔ กลุ่มงาน ดังนี้

สำนักกรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการและธุรการทั่วไปในการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการร่วมกัน และคณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ติดตามมติของคณะกรรมาธิการเพื่อจัดทำรายงาน และยืนยันมติของคณะกรรมาธิการไปยังสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ติดตามการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะรัฐมนตรี

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเพื่อดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติประกอบเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการ

(๔) คำนคว้าและจัดทำเอกสารทางวิชาการ เปรียบเทียบกฎหมาย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) จัดทำร่างกฎหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ส่วนราชการและประชาชน

(๖) ติดตามและประสานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมรัฐสภา

(๗) ให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการของสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม และญัตติ

(๘) จัดทำ รวบรวมคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม และญัตติ

(๙) จัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการ

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๑๔ กลุ่มงาน ดังนี้

๑. กลุ่มงานบริหารทั่วไป มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไปของสำนักและงานสนับสนุนการประชุมของคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุ ครุภัณฑ์ การเงิน และงบประมาณของสำนัก

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนและข้อมูลด้านบุคคลของสำนัก

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและงบประมาณ รวมถึงการประสานงานด้านแผน รายงานการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณ และสถิติของสำนัก

(๕) ดำเนินการจัดระบบบริหารการใช้ห้องประชุมคณะกรรมการ

(๖) ดำเนินการจัดทำสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการ และการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำและเผยแพร่เอกสารและผลงานของสำนัก

(๘) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดิน

๓. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเมืองการปกครอง

๔. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการคลัง

๕. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการคมนาคม

๖. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการค้าและอุตสาหกรรม

๗. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรธรรมชาติและ

๘. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สิน

ทางปัญญา

หลักสูตร "การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง" รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

"เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น"

๙. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษา
๑๐. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการ
๑๑. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสาธารณสุข
๑๒. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
๑๓. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยุติธรรมทางอาญา
๑๔. กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเงิน

กลุ่มงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแต่ละกลุ่มงาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

(๑) ดำเนินงานเลขานุการและธุรการทั่วไปของคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและญัตติ

(๒) จัดทำร่างกฎหมายตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ ส่วนราชการและประชาชน

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อเสนอแนะทางด้านวิชาการและกฎหมายเพื่อประกอบเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการ

(๔) ติดตาม ศึกษา รวบรวมผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในชั้นของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ และคณะกรรมการร่วมกัน

(๕) ติดตาม ศึกษา รวบรวมผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่นำเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในชั้นของคณะกรรมการ

(๖) ให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการของสภาในการร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติ

(๗) จัดทำหนังสือนัดประชุม เชิญผู้เกี่ยวข้องหรือผู้แปรญัตติมาชี้แจง และมีหนังสือเรียกบุคคลหรือหน่วยงานให้จัดส่งเอกสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณา

(๘) จัดทำบันทึกการประชุมและยืนยันมติที่ประชุมของคณะกรรมการไปยังบุคคล ส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๙) ติดต่อประสานกับคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ รวมทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน และประชาชน เพื่อเข้าร่วมประชุม และชี้แจงกับคณะกรรมการ

(๑๐) ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ และร่างข้อบังคับการประชุมตามที่คณะกรรมการแก้ไขหรือมอบหมาย

(๑๑) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะ ในการจัดทำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ร่างข้อบังคับการประชุม และรายงานของคณะกรรมการในการพิจารณาญัตติ เพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

(๑๒) ศึกษา รวบรวม และประมวลเหตุผลประกอบมติคณะกรรมการ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการชี้แจงต่อสภาผู้แทนราษฎร

(๑๓) ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ จัดให้มีการวิจัย เพื่อจัดทำแผนและโครงการในการจัดสัมมนาและจัดนิทรรศการของคณะกรรมการ รวมทั้งการเดินทางไปศึกษาดูงาน ตลอดจนการจัดสรุปผลการสัมมนา ผลการจัดนิทรรศการ และการจัดทำรายงานการศึกษาดูงาน

(๑๔) รวบรวมข้อมูลและกิจกรรมของคณะกรรมการเพื่อจัดทำและเผยแพร่ผลงานของคณะกรรมการ

(๑๕) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจัดตั้งสำนักกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

การจัดตั้งสำนักกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยตรงทำให้การดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความถูกต้อง รวดเร็ว นั้นจะต้องคำนึงถึงจำนวนร่างพระราชบัญญัติที่เข้าสู่ระบบการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรว่ามีจำนวนน้อยหรือจำนวนมากเท่าใดจึงจะสามารถจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่เพื่อความคุ้มค่าทางงบประมาณ บุคลากร และผลสัมฤทธิ์ที่จะได้ ดังนั้นจึงขอ นำข้อมูลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรจากสำนักการประชุมว่ามีจำนวน

พระราชบัญญัติที่เข้าสู่ระบบการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีประชาชน และพรรคการเมืองต่าง ๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๖๓ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์ พ.ศ.
๘. ร่างพระราชบัญญัติสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ.
๙. ร่างพระราชบัญญัติพัฒนศิลป์ พ.ศ.
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ.
๑๑. ร่างพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๒. ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.
๑๓. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.
๑๔. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๕. ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.
๑๖. ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๗. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.
๑๘. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ.
๑๙. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.
๒๐. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ.
๒๑. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ.
๒๒. ร่างพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒๓. ร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.
๒๔. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒๕. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.
๒๖. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาพอากาศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒๗. ร่างพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒๘. ร่างพระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๒๙. ร่างพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
๓๐. ร่างพระราชบัญญัติขจัดความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.
๓๑. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ.
๓๒. ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ.
๓๓. ร่างพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดภูเวียง พ.ศ.
๓๔. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชือก
พ.ศ.
๓๕. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การดาวเทียมเคลื่อนที่
ระหว่างประเทศ พ.ศ.
๓๖. ร่างพระราชบัญญัตินโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ พ.ศ.
๓๗. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓๘. ร่างพระราชบัญญัติปราบปรามวัตถุช่วยยุติกรรมอันตราย พ.ศ.
๓๙. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔๐. ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔๑. ร่างพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔๒. ร่างพระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔๓. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔๔. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างกิจกรรมรถไฟฟ้าโครงการ
รถไฟฟ้ามหานครสายเฉลิมรัชมงคล ในท้องที่เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตห้วยขวาง เขตดินแดง
เขตราชเทวี เขตวัฒนา เขตคลองเตย เขตปทุมวัน และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร พ.ศ.

๔๕. ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔๖. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔๗. ร่างพระราชบัญญัติการช่วยเหลือผู้ภัยทางทะเล พ.ศ.
๔๘. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ.
๔๙. ร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.
๕๐. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.
๕๑. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ.
๕๒. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕๓. ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ในส่วนที่เกี่ยวกับทางหลวงพิเศษหมายเลข ๓๗ บางช่วงไปเป็นของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๕๔. ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕๖. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕๗. ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ.
๕๘. ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕๙. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖๐. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ.
๖๑. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง สุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ.

๖๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖๓. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีพระราชบัญญัติเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๖๓ ฉบับ ซึ่งเป็นจำนวนมากพอที่จะจัดตั้งสำนักกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากในปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณารับหลักการในวาระที่ ๑ เข้าสู่การพิจารณาในวาระที่ ๒ ในชั้นกรรมาธิการนั้น จะกระจายความรับผิดชอบในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไปให้กลุ่มงานคณะกรรมการสามัญประจำสภาทั้ง ๓๑ คณะ และกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงอีก ๓ กลุ่มงาน ซึ่งมีงานในหน้าที่ความรับผิดชอบมากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเป็นที่น่าเชื่อถือของคณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรที่จะตั้งสำนักกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยเฉพาะเพื่อให้การดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจนเกิดประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้ง เป็นการสร้างความเชี่ยวชาญในสายอาชีพของบุคลากรได้เป็นอย่างดี

บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะทราบได้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีภารกิจ บทบาทหน้าที่ในความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นอย่างไร และศึกษาหน่วยงานในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดโครงสร้างของหน่วยงานที่ดำเนินการสนับสนุนบทบาท ภารกิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งในด้านการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยังเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานเดียวกัน คือ สำนักงานกรรมการ ๑ สำนักงานกรรมการ ๒ และสำนักงานกรรมการ ๓ เป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่สนับสนุนบทบาท ภารกิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านวิชาการและกฎหมายเพื่อเสริมการบริการด้านเอกสารวิชาการ และด้านกฎหมายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ สำนักวิชาการ และสำนักกฎหมาย ซึ่งที่ผ่านมาการสนับสนุนงานด้านการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๑ คณะนั้นได้ดำเนินการสนับสนุนงานด้านดังกล่าวได้เป็นอย่างดี แต่การสนับสนุนงานด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการยังไม่เป็นที่น่าเชื่อถือของคณะกรรมการโดยพิจารณาได้จากการที่การตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะตั้งหน่วยงานเจ้าของร่างพระราชบัญญัติหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นกรรมการหรือเลขานุการ และตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นเพียงผู้ช่วยเลขานุการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้สะสมความรู้ความชำนาญในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ แต่การทำหน้าที่ดังกล่าวก็ยังไม่สามารถที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีความรู้ความชำนาญในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จนเป็นที่น่าเชื่อถือของคณะกรรมการได้ อีกทั้ง ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการลงมติเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาก็ยังมีข้อผิดพลาด ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาแล้วจะพบว่า มีอุปสรรคปัญหาดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น คือ

๑. การมอบหมายให้ข้าราชการเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ

๒. ทักษะของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบโดยเห็นว่าการทำหน้าที่ด้านเลขานุการของคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรเป็นงานหลัก ส่วนการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเป็นงานรอง

๓. ระยะเวลาในการศึกษา ร่างพระราชบัญญัติ ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ มีระยะเวลาในการศึกษา ร่างพระราชบัญญัติน้อยมาก

๔. การจัดโครงสร้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อสนับสนุนงานกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ได้จัดโครงสร้างสนับสนุนกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรโดยจัดโครงสร้างแบบแยกส่วนไม่สามารถสร้างความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น จึงเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. จัดตั้งสำนักขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่ในด้านการสนับสนุนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการโดยเฉพาะ ซึ่งมีชื่อสำนักว่า "สำนักกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ" โดยมีการแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๑๔ กลุ่มงาน ซึ่งแบ่งตามความเชี่ยวชาญของกฎหมายในแต่ละด้าน

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินำรวมอยู่ในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ คือ งานการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ การเปรียบเทียบกฎหมาย ของสำนักวิชาการ และงานการบริการร่างกฎหมายตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของสำนักกฎหมาย นำมาเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ด้วย เนื่องจากบุคลากรที่ดำเนินการจัดทำเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกฎหมายในแต่ละด้านเป็นผู้จัดทำเอกสาร และร่างกฎหมายตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยสมาชิกเพียงแต่เสนอแนวความคิดว่าต้องการจัดทำร่างกฎหมายโดยมีสาระอย่างไร ซึ่งจะทำให้งานด้านวิชาการดังกล่าวถูกต้องมีคุณภาพเป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๓. การสร้างความเชี่ยวชาญให้แก่บุคลากรในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรมีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสำนักที่จัดตั้งขึ้นใหม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้เข้าร่วมฟังการประชุมแล้วจะทราบถึงความเป็นมาเป็นไป การแก้ไข พร้อมทั้ง เหตุผลการแก้ไขของร่างพระราชบัญญัติ เป็นการสะสมความรู้เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจนเกิดความชำนาญความเชี่ยวชาญสามารถนำมาจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเปรียบเทียบกฎหมาย การจัดทำร่างกฎหมาย ตลอดจนสามารถให้ข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาแก่คณะกรรมการได้เป็นอย่างดี จึงเกิดความน่าเชื่อถือ

นอกจากแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสนับสนุนการดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามข้อเสนอแล้วนั้น ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. เมื่อมีการจัดตั้งสำนักกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจจะให้บุคลากรซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนการดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้รับคำตอบแทนเช่นเดียวกับนักกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งได้รับคำตอบแทนเป็นรายเดือน

๒. การวางระบบการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่สามารถสืบค้นข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว และเป็นข้อมูลที่ทันสมัย

๓. เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ เช่น ตัวร่างพระราชบัญญัติ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติที่ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว

๔. จัดให้มี Call Center สำหรับให้รายละเอียดเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ อีกทั้ง รายละเอียดเกี่ยวกับความรู้รัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติ เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และอื่น ๆ

บรรณานุกรม

นิตยา เงินประเสริฐศรี, ทฤษฎีองค์การและแนวการศึกษาเชิงบูรณาการ,
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

รัชชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหาร, ๒๕๓๕.

พะยอม วงศ์สารศรี, องค์การและการจัดการ, กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์.

สำนักงาน ก.พ. ๒๕๓๗, การรื้อปรับระบบ, กรุงเทพฯ, สำนักงาน ก.พ.

มนตรี เต่งตระกูล, รัฐสภาไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีปัญหาความอ่อนแอ วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗.

วันนพ ศรีประภาภรณ์ และคณะ, รัฐสภาไทย : กรณีศึกษาการปรับปรุงโครงสร้างและ
กระบวนการจัดการเพื่อรองรับรัฐธรรมนูญใหม่, วิทยานิพนธ์หลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๐

พรรณิภา เสริมศรี, การพัฒนาประสิทธิภาพผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙.

กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ระบบงานรัฐสภา,
โรงพิมพ์สำนักการพิมพ์ สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, คู่มือการปฏิบัติหน้าที่
ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ นางสาวผ่องศรี เอื้อบุญกนก
เกิดวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๐๑
ที่อยู่ ๓๘๙ ถนนสมเด็จพระเจ้าพระเจ้าพระยา คลองสาน กรุงเทพฯ
การศึกษา บริหารธุรกิจบัณฑิต (วิทยาการการจัดการ) มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขารัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงาน สำนักกรรมธิการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ตำแหน่งงาน ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติ
ตามมติของสภาผู้แทนราษฎร สำนักกรรมธิการ ๑ สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

